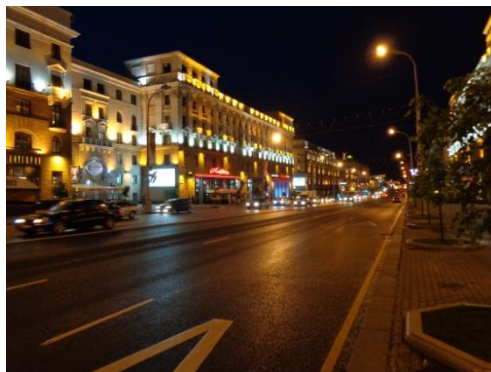


BĚLORUSKO 2014

Bělorusko je jednou z nejuzavřenějších zemí Evropy. Společně s Ruskem jsou jedinými zeměmi Evropy, kam potřebujeme mít turistické vízum. Proto, když se díky Mistrovství světa v ledním hokeji 2014 zjednodušil vstup do země, jsem neváhal a zakoupil letenky do Minsku. Vyrazili jsme s Martinem, třebaže nejsme hokejoví fandové. Naše republika se však nominovala do šampionátu a zakoupením vstupenek na zápas s Francií jsme splnili běloruskou podmínku pro bezvízový vstup.

Let proběhl klidně, ale první zádrhel se objevil již po přeletu. Vstup do země tím zádrhelem nebyl. Avšak důkladná celní kontrola odhalila, že si Martin s sebou přibalil, na doporučení tatínka, boxer. To Bělorusové považují za zbraň a po krátkém zadržení a zabavení zbraně jsme byli propuštěni.

Taxi nás se zastávkou ve směnárně, aby Martin směnil valuty za běloruské rubly, dovezl až do našeho pronajatého bytu uprostřed Minsku. Minsk je hlavním městem Běloruska a je drtivou většinou vystavěn ve stylu socialistického realismu se širokými třídami, neboť po druhé světové válce z něj mnoho nezbylo.



Doprava po městě není nikterak problematická, všude se dostanete pomocí linek metra, tramvajů, trolejbusů autobusů a maršrutek. S Martinem jsme dopravní nadšenci, takže jsme za dobu pobytu v Minsku projeli všechny tramvajové tratě a řadu trolejbusových linek, neboť ty v Praze už drahnou dobu nejezdí. Od kamarádů, kteří jeli na začátek šampionátu



před námi, jsme získali kartu na dopravu, a to zdarma.

Při prohlídce města se nám stalo, že nás nechtěl turniket do metra vpustit. Od ostražky jsme se dozvěděli, že tato karta neslouží k bezplatné přepravě, ale je třeba si předplatit jednotlivé jízdy. Což u okýnka v metru byla záležitost na minutu. Kamarádi toto nevěděli, neboť získali kartu od majitele hostelu, ve kterém bydleli. A já naivně si myslel, že běloruský režim poskytl fandům

hokeje bezplatnou přepravu. Historické jádro města se nachází kolem starobylé radnice a kláštera, které se vypínají na nevelkém pahorku nad řekou Svislač. V radnici je umístěné městské muzeum, ale na věž přístup není, což je velká škoda, neboť by se rovinatý Minsk z výšky krásně přehlédl. Nicméně mi paní pokladní poradila, abychom navštívili vzdálený hotel Bělorusko, že tam mají panoramatický výtah a plošinu, ze které je možné si město důkladně prohlédnout.

Hotel jsme našli bez problémů, neboť je jednou z výškových budov města. V posledním patře je hotelová restaurace, ale oběd moc prvotřídní nebyl. Okno nám číšnice nedokázala otevřít a stav oken nevykazoval známky čistoty. Po obědě jsme se těšili na rozhled, jenže recepční hotelu nás odmítla přepravit panoramatickým výtahem nahoru, neboť výtah je v opravě. Jiná možnost, jak si Minsk prohlédnout z výšky už není. Tak nám je souzeno, prohlédnout si Minsk pouze ze země.

V Minsku je mnoho turistických atrakcí. Určitě za zmínku stojí trojické předměstí, které se rozkládá na břehu řeky Svislač. Jedná se o urbanistický celek, který je pěkně a citlivě zrekonstruovaný. Zde se nachází i říční ostrov Odvahy a smutku, na kterém je umístěn památník padlým vojákům v Afghánistánu. Dodnes jsou tito vojáci považováni v Bělorusku za hrdiny a památník je živým místem.



Dalším zajímavým sakrálním místem v Minsku je katedrála svatých Simona a Heleny, která se nachází na centrálním minském náměstí Nezávislosti. Katedrála je volně přístupná. Podzemí slouží jako výstavní sál a je tam i vědecká badatelna, kam nevstupujte, neboť místní pracovníci nemají rády vyrušování během jejich bádání. Před katedrálou se nachází socha oblíbeného světce svatého Jiřího, který zápasí s drakem. V areálu je i memento jaderným výbuchům, které je ve formě památníku obětem.

Když se vrátím k dopravě, Minsk se vyznačuje i dětskou železnicí. Je to zájmový klub, kde děti pod vedením dospělých provozují regulérní úzkorozchodnou železniční dopravu. Takto si státní železnice zajišťuje lidské zdroje na pozice výpravčích, strojvedoucích i průvodčích.



Železnice je v provozu pouze o sobotách a nedělích. Na můj naivní dotaz, proč tomu tak je, nám uklízečka odpověděla, že je to přece z důvodu toho, že děti musí být přes týden ve škole.

Při naší návštěvě Minsku jsme měli velké štěstí na lidi. Obyvatelé jsou nadmíru přátelští a družní. Z části to může být jejich přirozenost a z části možná fakt, že turisté nejsou v Bělorusku na denním pořádku. Oproti Martinovi mám výhodu v tom, že já jsem měl ještě ruštinu ve škole povinnou a tedy nebyla mezi mnou a Bělorusy jazyková bariéra. Tím pádem jsem mohl zapříst náhodné rozhovory. Nutno podotknout, že mladší generace zvládá angličtinu, tak i Martin si mohl vyměňovat postřehy a dojmy. Jen mi poměrně dlouho trvalo pochopit, že všudypřítomná azbuka je pro Martina zcela nečitelná.

Nejkrásnější setkání se nám událo na okraji Minsku, když jsme projížděli jednu z tramvajových tratí. Připojila se k nám na konečné zastávce tramvaje stařenka, určitě byla kouzelná, a začala si s námi povídat o krásách Běloruska, o přírodní medicíně, o víře v Boha a celkově o životě. Ze začátku jsem jí špatně rozuměl, neboť bábuška hovořila pouze bělorusky. Nenechal jsem se tím rozhodit a soustředil se spíš na ni, než na to co říká. V tu chvíli jsme si bez problému porozuměli.

Pro mne bylo celkem překvapující, že všichni, kteří si s námi svobodně povídali, mají současný běloruský režim za vlastní a jsou s ním spokojeni. A co je pro mne zásadní, důvěřují mu. Třebaže nikdy jméno současného běloruského prezidenta nikdy nepadlo, jeho politika se zamlouvá náhodnému statisticky bezvýznamnému vzorku obyvatelstva napříč generacemi.

Jel jsem do Běloruska s přesvědčením, že nejsem předpojatý. Budu se v zemi pohybovat ve funkci návštěvníka – pozorovatele a zdržím se jakéhokoliv hodnocení. Po zážitku na celnici moje přesvědčení vzalo za své, ale rychle jsem se uvolnil a užíval si pobyt. Musím popravdě napsat, že se mi v Bělorusku líbilo a cítil jsem se tam příjemně a

bezpečně. Doufám, že s tímto pocitem příjemné a bezpečné země odjízďel pak i Martin, neboť ten byl víc zasažen protiběloruskou propagandou.

Bělorusko, a zvláště pak Minsk, bylo na MS v ledním hokeji řádně přichystáno. Jak jsme se s Martinem shodli, potřeba výměny peněz na běloruské rubly byla zcela zbytečná, neboť všude, a tím myslím úplně všude, včetně novinového kiosku na ulici, se mohlo platit kreditní či platební kartou. Doprava ke sportovištím byla výborně organizovaná a značená. Po ukončení zápasu jsme se obávali, že bude tlačenci u východů a že se nedostaneme do trolejbusu, který nás má odvézt až domů. Naše obavy, jak popíšu později, byly neopodstatněné. Město bylo vyzdobeno k oslavě hokejového svátku. Přesto si udrželo svou tradici a nebylo zkomercializované kýčovitými a vsudypřítomnými reklamami.



Teď ale už k tomu, co bylo naší záminkou k cestě do Běloruska, a přitom se stalo hlavním důvodem naší návštěvy. Jak jsem se zmínil na začátku, ani jeden z nás není zapáleným hokejovým fanouškem. Dokonce jsme přemýšleli i nad tím, že se té hromadné akce nezúčastníme.

Přesto nám vynaložených peněz za vstupenku, která se dala pohodlně a jednoduše koupit přes internet, bylo líto. Tak jsme se s Martinem vypravili půl dne předem na obhlídku ledové arény Čižovka, kde český tým svedl všechny zápasy ve skupině.

Tam jsme se od pořadatelské služby, která neměla problém komunikovat rusky a anglicky, dozvěděli, že nejlepší pro nás i pro ně bude, když přijdeme nalahko. To znamená bez batohů. Stačí pouze vstupenka, peněženka a fotoaparát, ten však musí být cestovní. Pořizování profesionálních fotek bez poplatku totiž není možné.

Naplánovali jsme si nejlepší spojení a těšili se na večer. Vyrazili jsme s předstihem a zvolil pozemní cestu, neboť jsme správně předpokládali, že hlavní proud pojede metrem. Mile nás překvapilo, že se u vchodu netvořily fronty a příval davu pořadatelé zvládali s úsměvem. Prošli jsme dvojí bezpečnostní kontrolou, předložili vytištěnou vstupenku a hledali náš sektor označený číslem 402.

Překvapilo nás, že pár minut před začátkem byla ještě třetina haly prázdná. Volná sedadla zmizela během první třetiny. Jelikož si Martin dokupoval vstupenku až po mně, neměli jsme sedadla vedle sebe. Což nikterak nevadilo, protože jsme si sedli vedle sebe a



nikdo Martina během utkání nezvedl. Osobně se domnívám, že organizátoři měli v záloze dobrovolníky, kteří v případě nevyprodání zápasu přišli dělat klaku. To by mi nevadilo, ale vadilo mi, že placená klaka kolem nás fandila Francii a ne nám.

To však již nastoupila mužstva na led a zápas mohl začít. Popisovat zápas v ledním hokeji nebudu, neboť většina z vás to viděla v televizi s lepším komentářem. Já si to plně užil a těch 60 minut hrací doby mi uteklo velmi rychle. I přestávky se daly vydržet. A abychom si to užili naplno, tak v regulérním čase skončil zápas nerozhodně.

Když skončí zápas nerozhodně, nařídí rozhodčí prodloužení, tj. čtvrtou třetinu, která má však oproti předcházejícím třetinám pouze polovinu hrací doby. Byly to velké nervy, protože stačí malé zaváhání a mohla být prohra. Neboť pokud v prodloužení padne gól, znamená to konec celého zápasu, třebaže se nevyužila celá hrací doba.

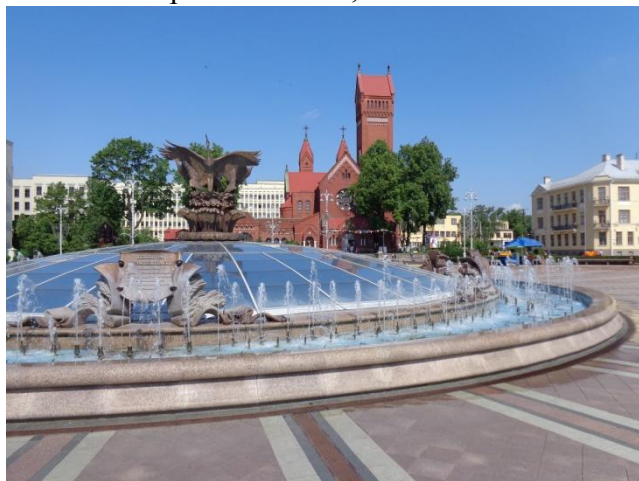
Gól nakonec padl a naštěstí do francouzské branky a Česká republika zvítězila 5:4. V euforii jsme s Martinem počkali na českou hymnu. To se však proudy lidí již valily pryč z ochozů. Shodli jsme se však s Martinem, že tu mačkanici u východu a následně davy v trolejbusu přežijeme, protože nám ta česká hymna za to stojí.



Překvapivě jsme však bez tlačení vyšli ven a zvolili jsme zastávku, kde moc lidí nebylo. Jak jsme si všimli, zavedli po skončení zápasu dispečerský provoz. To znamená, že najížděly autobusy a trolejbusy s minutovými rozestupy a odvážely davy k metru. V našem trolejbusu jsme si sedli a započali hovor s dívčinou, která studuje v Minsku medicínu. Trolejbus se u stanice metra vyprázdnil a nás čekala příjemná cesta domů.

Náš čas vymezený k návštěvě Běloruska se chýlil ke konci. Nezbyvalo nic víc, než se zabalit, klíče od bytu vhodit do schránky a odebrat se na metro. Nějak jsme podcenili čas a už jsme pociťovali v metru, že autobusový přípoj nemusíme stíhat. Problémem bylo, že autobus od stanice metra na letiště jezdí jednou za devadesát minut.

Na konečné stanici jsme s Martinem nasadili ostré tempo a doběhli odjíždějící autobus. Když nás řidič spatřil, zastavil a počkal na nás. Jenže vyskytl se problém. Přesnou částku za lístek na letiště jsem měl v peněžence pouze já. Martinovi pár tisíc rublů chybělo (v přepočtu nějaká koruna). A jako na potvoru neměl řidič v autobuse přístroj, který by umožňoval platbu kartou, na kterou se Martin spoléhal. Dali jsme řidiči všechny své běloruské peníze a řidič nás odvezl na letiště. A že nám nevydal cestovní doklad? Koho by to trápilo?!



Na letišti mi opět trochu zatrnulo, neboť u odbavovací přepážky byla policejní ozbrojená eskorta. Že by ten zabavený boxer měl nějakou nepříjemnou dohru? Naštěstí eskorta zde byla kvůli někomu jinému. Ten dotyčný měl pouta a zřejmě se jednalo o vydání nebezpečného zločince k trestnímu stíhání do České republiky. Let se zadrženým probíhal

klidně a na Ruzyni již čekalo na dotyčného policejní auto. My se odebrali do autobusu, který nás přivezl k budově letiště a my mohli projít pasovou i celní kontrolou bez úhony.

S odstupem času jsem rád, že jsem se do Běloruska vypravil a tuto zemi na východě Evropy navštívil. Tato cesta pro mne byla velkým přínosem.